

Posudek vedoucího diplomové práce

Instituce: Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Název práce: Prevence zneužití moci v profesi faráře Českobratrské církve evangelické

Jméno studentky: Bc. Eliška Roll

Jméno vedoucího práce: JUDr. Daniel Bartoň, LL.M., Ph.D.

Jméno oponentky práce: Doc. Tabita Landová, Ph.D.

1 Struktura a obecná charakteristika práce

Předložená diplomová práce nejprve obecně za užití převážně zahraničních zdrojů představuje druhy zneužití moci duchovními (první kapitola) a možnosti prevence těchto zneužití (druhá kapitola). Následně se snaží popsat a vyhodnotit preventivní působení Českobratrské církve evangelické v této oblasti (třetí kapitola).

První dvě kapitoly tvoří většinu textu práce (strany 8–45) a shrnují stav odborného poznání v této oblasti. Třetí kapitola je stručnější (strany 46–63) a studentka v ní do jisté míry představuje informace, které doposud nebyly publikovány nebo nebyly veřejně (odborně) reflektovány. Vzhledem k názvu práce i jejímu (potenciálnímu) přínosu bych považoval za vhodné, kdyby třetí kapitola byla rozsáhlejší.

Uspořádání práce považuji za logické a relativně přiléhavé. Místy pro mne nicméně bylo náročnější orientovat se v zařazení podtémat do jednotlivých kapitol (oddílů) a v jejich významu pro téma práce. V tomto ohledu by práci prospělo více vysvětlujících textů věnovaných tomu, kde se čtenář momentálně nachází, členění oddílů na menší celky a větší míra zamyšlení nad tím, do kterého oddílu konkrétní informaci zařadit.

2 Formální a jazyková stránka práce

Práce je psána čtivým, srozumitelným, zajímavým a vtahujícím způsobem. Obsahuje jen malé množství pravopisných a formálních chyb (např. v souvislosti s umístěním čísla poznámky v textu). Poznámkový aparát je přiměřeně rozsáhlý a vnitřně konzistentní. Neobsahuje zbytečné exkurzy a rozsáhlé citace.

3 Zdroje a literatura

Práce vychází z přiměřeného množství českých i zahraničních (anglicky psaných) zdrojů, což odpovídá charakteru práce i zvolenému tématu. Byť angloamerické prostředí zřejmě věnovalo nejvíce úsilí a času promýšlení prevence zneužívání moci v návaznosti na případy sexuálního zneužívání, je škoda, že studentka více nezohlednila také zkušenosti z jiných zemí, ve kterých se církve těmto otázkám v posledních letech intenzivně věnovaly (např. Německo, Rakousko nebo Francie).

Ve třetí kapitole vychází studentka do značné míry z církevních dokumentů, z vlastní zkušenosti a z rozhovorů s relevantními aktéry. To je v případě podobně neprobádaného tématu možné a nutné. Bylo by nicméně vhodné přiznat limity takového přístupu, nezobecňovat jednotlivé (anekdotické) zkušenosti a uvést, zda (popř. proč) nebylo možné využít další zdroje, které by vytvořily přesvědčivější (popř. věrnější) obraz popisovaných skutečností.

4 Závěr a hodnocení

Předloženou diplomovou práci považuji za kvalitní příspěvek do diskuse o prevenci zneužívání moci v náboženském prostředí. Vzhledem k tomu, že odborná reflexe tohoto tématu v českém prostředí byla dlouho zanedbávaná, nabízí předložená práce užitečný popis stavu prevence v Českobratrské církvi evangelické ve srovnání se zahraničními standardy.

Na přístupu studentky hodnotím pozitivně, že přiznává svá východiska i motivace a nebojí se prezentovat své názory a myšlenky. Na druhou stranu by přesvědčivosti textu pomohlo, kdyby byl přechod od poznatků z literatury k vlastním názorům lépe podpořen argumenty, dalšími zdroji a vypořádáním se s možnými námitkami.

Předloženou diplomovou práci považuji za podnětnou, zdařilou a nadpřůměrnou. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci A–B.

5 Otázky k obhajobě

K zamyšlení a k diskusi při obhajobě navrhuji následující otázky:

1. Uvádíte, že je mezi duchovními vhodné posilovat mentalitu, že „důležitější jsme MY, než JÁ“ (s. 36). Vidíte nějaká rizika tohoto přístupu, např. ve vztahu ke zranitelným osobám?
2. V čem považujete postup pastýřských rad za netransparentní (s. 53)? Jakou míru transparentnosti byste považovala za vhodnější a z jakých důvodů?
3. V čem považujete společenství, ve kterých se objevilo podezření na zneužití moci, za „problematičtější“ (s. 39)? Mají (mohou mít) tato společenství charakter obětí?

V Praze dne 4. září 2023

Daniel Bartoň